

BAKHE

Euripides je imel 70 let, ko se je na povabilo makedonskega samozvanca Arhelea preselil na njegov dvor in tam le 4 leta pred smrtjo ustvaril še 2 deli: **Ifigenio v Aulidi** in eno njegovih najbolj znanih del- BAKHE.

Semele, hči kralja Teb, želi videti Zevsa in zgori v ognju njegove strele. Pred časom se rodi otrok, ki si ga Zevs vsadi v kolk. Ko ga rodi, ga poimenuje Dionis in ga da v varstvo **nimfam**.

Ko Dionis odraste, začne svoj zmagoviti pohod po Mali Aziji in vsa tamkajšnja ljudstva pridobi v svoj orgiastični kult. Za svojega ga niso imeli ne bogovi in ne ljudje, pa vendar je sploh slednje popolnoma osvojil s svojim kultom.

Vrne se v Tebe, kraj, kjer je bil spočet in prvič rojen in širi vero naprej. Tu se začne Euripidova tragedija, Bakhe.

Semeline sestre prve doleti Dionisova kazen, v ekstazi skupaj z ostalim ženskim prebivalstvom odplešejo v gorovje **Kitairon**.

Kralj Pentheus je edini, ki se upira novemu kultu in vidi Teresias mu zaman **prigovarja**, naj gostoljubno **sprejme** tujca. Pentheus pa si priseže, da bo ženske privedel nazaj in zato tujca **zapre v hlev** in ga priveže k jaslim. Ampak Dionisu pomaga njegova božanska narava, **potres** podere hlev in Dionis je prost. Pentheusa pogubi s sladkimi besedami in ker si ta želi videti orgije v gorah, ga posluša in mu sledi. Tragedija se seveda konča tragično- Pentheusa raztrga lastna **mati, Agaue**, misleč, da je divja zver. Zmagoslavno prinese njegovo glavo, nataknjeno na kol, nazaj v mesto, kjer učinki ekstaze popustijo. Agaue se zave, da v rokah drži glavo svojega sina.

Na žalost je zadnji del Bakh, Agauina tožba, močno poškodovan. Ohranjen je samo 1. verz, po mnenju strokovnjakov pa jih je bilo vsaj 20.

MEDEJA

Pelias, gospodar Jolka, se hoče znebiti svojega nečaka, Jasona, in ga zato pošlje čez morje po **zlato runo**, torej kožo zlatega ovna. Jason si steže čudovito **ladjo, Argo**, in z njo res doseže obale Črnega Morja. **Aites, čuvaj** zlatega runa, mu naloži nevarne naloge, s katerimi bi zlato runo lahko dobil in on vse opravi s pomočjo **Medeje, Aitesove hčere**, ki se vanj noro zaljubi. Skupaj zlato runo ukradeta in se vrneta nazaj v Jolkos z **dvema** sinovoma. Tam se Pelias poskusi znebiti Jasona, pa vendar tega zopet reši Medeja, ki se zlaže **Peliasovima hčerkama** natvezi, da bo **oče zopet mlad**, če ga bosta **razkosali**. Naivni jo ubogata in zato mora Jasonova družina spet **bežati** naprej, v **Korint**.

Zgodba bi bila tu končana, ampak Jason Medejo zapusti in se iz koristoljubja odloči poročiti z **Kreontovo hčerjo**.

V Medeji se prebudi maščevalnost in kljub temu, da vsi vejo, da bo morila, se s svojimi tožbami **prikupi tako zboru kot tudi občinstvu**.

Jason, ki se čuti krivega, Medeji dovoli, da njena **otroka** odneseta **nevesti darila**, ki pa so prepojena s **strupom**. Kreont in njegova hči umreta, **Medeja svoja otroka umori**. Jason je strt in uvidi svojo napako, Medeja pa mu samozavestno zre v oči z otrokoma v naročju, **mirna in dostojanstvena**, ni ji mar svoje bolečine. Pomembno je samo to, da trpi Jason, ki jo je prevaral in izdal. To nam jasno pove v verzu, ki je odgovor Jasonovemu vprašanju, če ne trpi:

»Trpim, a rada, le da ti se ne smejiš.«

Medeja je po vsebini še vedno **moderna**, zato jo z uspehom igrajo še sedaj.

Kritiki ne morejo prehvaliti **opisa** Medejinega **notranjega** boja, **boja** med **maščevalnostjo** in **materinsko ljubeznijo**. Pa vendar si je to, da Medeja **umori** svoja **otroka**, Evripid **izmislil**, saj so ju po pripovedki umorili ljudje.

Načeloma pa velja, da še **noben** pesnik ni **trpljenja** ženske **zapisal** tako izčrpno in **popolno** kot **Evripid** v Medeji.